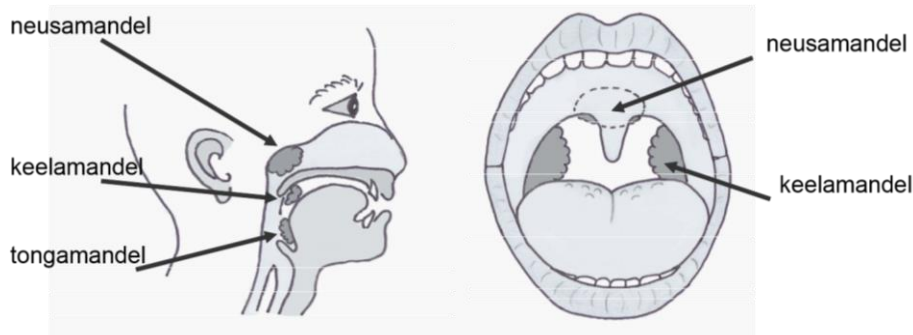

Verwijderen neus- en keelamandelen bij volwassenen

In overleg met de keel-, neus- en oorarts (KNO-arts) heeft u besloten om uw keelamandelen te laten verwijderen. In deze folder geven wij u informatie over deze operatie (tonsillectomie).

Net als lymfeklieren maken amandelen ziekteverwekkers onschadelijk. Amandelen zijn een soort lymfeklieren achter in de keel. Amandelen houden bacteriën en virussen tegen die door de neus en de mond naar binnen komen. Een mens heeft één neusamandel, één tongamandel en twee keelamandelen (zie figuur 1).

De amandelen vormen slechts een klein gedeelte van het totale lymfekliersysteem. Het verwijderen van de amandelen heeft geen merkbaar gevolg bij het bestrijden van infecties.

Figuur 1 De keelamandelen, neus- en tongamandel

Neusamandel

De neusamandel zit boven het gehemelte aan de neusachterwand vast en is meestal niet te zien. De neusamandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf het achtste levensjaar neemt de grootte af en verdwijnt deze amandel meestal vanzelf. Bij uitzondering blijft de neusamandel op volwassen leeftijd bestaan.

Keelamandelen

De keelamandelen zijn in de mond te zien tussen het gehemelte en de plooiën van de keel. De tongamandel zit aan de achterkant van de tong, deze amandel wordt hier verder niet besproken.

Waarom amandelen verwijderen?

- Amandelen kunnen ontstoken raken. Ze zijn dan rood en zwellen op en u voelt zich ziek. Hierbij kunnen ook lymfeklieren in de hals zwellen en pijnlijk zijn. In sommige gevallen breidt de ontsteking van de keelamandel zich uit en hoopt zich pus op rond de amandel. Dit heet een abces. De beslissing om amandelen te verwijderen is afhankelijk van hoe heftig de klachten zijn en hoe vaak ze optreden.
- Soms zijn keelamandelen zo groot dat ze in de nacht ademstops geven (Obstructief Slaap Apneu Syndroom). Ook dan kan het nodig zijn om de amandelen te verwijderen.
- Bij steeds optredende ophopingen van onaangenaam ruikende witte proppen in de amandelen (amandelsteentjes), wordt soms ook besloten om de amandelen te verwijderen.

Risico's bij deze operatie

- Nabloeding
Elke ingreep heeft kans op complicaties. In dit geval is het voornaamste risico een nabloeding (1 tot 3%). Een nabloeding kan tot 2 weken na de operatie optreden.
- Smaakverandering
De eerste dagen na de operatie merken de meeste mensen een veranderde, bittere smaak. Dit gaat meestal snel weer over, maar soms kan dit een half jaar duren. De smaak is na een jaar meestal weer terug.
- Tandschade
Een enkele keer ontstaat er schade aan de tanden bij het plaatsen of verwijderen van de mondspreider.

De operatie

Voor de operatie

De operatie kan vaak in dagbehandeling plaatsvinden. Na de operatie blijft u nog een aantal uren op de dagbehandeling. De eerste nacht na de operatie mag u niet alleen thuis zijn. Soms is het beter dat u na de operatie een nacht in het ziekenhuis blijft. Als dat bij u zo is, bespreekt de KNO-arts dit met u.

- De operatieplanner neemt contact met u op voor het plannen van de operatie.
- U krijgt ook een afspraak op de polikliniek Anesthesiologie. U krijgt hier informatie over de narcose. Als dat nodig is, vragen we nog aanvullende onderzoeken aan. Van de verpleegkundige hoort u vanaf welk moment u niet meer mag eten of drinken voor de operatie. Voor meer informatie verwijzen we u naar de OLVG-folder [Anesthesiologie volwassenen](#)

Sommige medicijnen mag u voor en na de operatie niet nemen. U mag een week voor de operatie en twee weken na de operatie GEEN medicijnen innemen die de bloedstolling beïnvloeden. Aspirine, Aspro, Chefarine, Rheumin en andere acetosalhoudende (aspirine-achtige) medicijnen zijn verboden. Deze medicijnen vergroten de kans op nabloedingen.

De operatie

- U bent tijdens de operatie onder narcose. Hierdoor heeft u tijdens de operatie geen pijn.

- Als u onder narcose bent, plaatst de KNO-arts een spreider in uw mond zodat de keelamandelen goed te zien zijn. Daarna verwijdert de KNO-arts de keelamandelen en zorgt dat het bloeden stopt. De operatie duurt 20 tot 30 minuten.

Na de operatie

- Na de operatie heeft u last van keelpijn, vooral bij het slikken. Ook kunt u last hebben van oorpijn. Dit is 'uitstralende pijn': de pijn straalt door vanuit de keel naar uw oren.
- Reken op 2 weken hersteltijd. De ergste pijn vermindert meestal na een week. Na twee weken zijn de meeste mensen weer helemaal hersteld.
- We adviseren u om de eerste 2 weken na de operatie geen verre reizen te maken en niet te vliegen, dit vanwege problemen die kunnen ontstaan bij een eventuele nabloeding.
- Hoewel het slikken pijn doet, is het erg belangrijk dat u na de operatie goed drinkt. U moet elk uur een paar slokken koud water of limonade nemen. Dit kan de pijn verlichten.
- U mag na de operatie normaal eten. Voor de wond in de keel is dit geen bezwaar. Vaak gaat het eten erg moeilijk omdat het slikken pijn doet. Zachte voeding is meestal het prettigst de eerste dagen. Melkproducten kunnen slijmvorming veroorzaken. Dit kan onprettig zijn. Hard, zuur en scherp voedsel kan pijn doen. Kiwi, sinaasappel en koolzuurhoudende dranken zijn bijvoorbeeld heel prikkelend. Kies de etenswaren die u zelf het prettigste vindt om te eten en breid het dieet langzaam uit.
- Voorkom schrapen van de keel.
- Op de plaats waar de amandelen zaten, komt een grijswitte korst die in de loop van de tijd loslaat en spontaan verdwijnt. De adem kan hierdoor wat wee ruiken en u kunt een wat metaalachtige smaak hebben. Dit verdwijnt meestal vanzelf.

Als u thuis helderrood bloed blijft opgeven of een paar keer achter elkaar oud bloed braakt, heeft u waarschijnlijk een nabloeding. Bel dan direct met de polikliniek KNO tijdens kantoortijden of de Spoedeisende Hulp buiten kantoortijden.

Pijnbestrijding

- U krijgt een recept mee met verschillende pijnstillers. Gebruik niet meer dan de aangegeven doseringen.
  - Paracetamol, maximaal 4 dd 1000 mg
  - Naproxen 2 dd 500 mg
  - Pantoprazol 20 mg 1dd (bij gebruik van Naproxen)
  - Tramadol maximaal 3dd 50 mg (zo nodig)
- Neem de eerste 2 weken nooit aspirines of andere medicijnen met acetosal. Dit vergroot de kans op nabloedingen.

Operatie of ingreep

- Het is altijd mogelijk dat een operatie uitgesteld wordt door onvoorziene omstandigheden. Denk bijvoorbeeld aan een patiënt die spoedeisende hulp nodig heeft. Hij krijgt om medische redenen altijd voorrang. Uiteraard stellen wij dan alles in het werk om u zo snel mogelijk te opereren/te behandelen.

- OLVG is een opleidingsziekenhuis. Dat betekent dat de specialist altijd geassisteerd wordt door een arts-assistent in opleiding tot specialist. Ook kan het zo zijn dat een arts-assistent de operatie/ingreep of delen daarvan uitvoert.

Restweefsel van een keelamandel-operatie kan anoniem gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek. Zie voor meer informatie de OLVG-folder [Gebruik van medische gegevens voor wetenschappelijk onderzoek en kwaliteitsdoeleinden](#)

Vragen?

Stel uw vraag via MijnOLVG

U kunt ons altijd bereiken via [MijnOLVG](#). Heeft u een algemene vraag over vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota. Meer informatie over bijvoorbeeld kosten, bereikbaarheid, onderzoeken en behandelingen staat op www.olvg.nl maar u kunt ons natuurlijk ook bellen.

Meer informatie online

- www.olvg.nl/kno

Contact

polikliniek Keel-, Neus- en Oorheelkunde (KNO), locatie Oost

T 020 599 30 40 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)
E kno@olvg.nl
P4

polikliniek Keel-, Neus- en Oorheelkunde (KNO), locatie West

T 020 510 88 94 (werkdagen 8.15 – 16.15 uur)
E kno@olvg.nl
Route 12

Na 16.15 uur en in het weekend

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie Oost

T 020 599 30 16

afdeling Spoedeisende Hulp (SEH), locatie West

T 020 510 81 61

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Aanmelden MijnOLVG via www.mijnolvg.nl | Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 8 september 2021, foldernr.0286